

Ab 2021 vertritt die öffentliche Nichtregierungsorganisation «Ukrainian Hanseatic Initiative» die Interessen der Ukraine in der Hanse. Vor dem Hintergrund der historischen Gründe für den Beitritt zur Hanse bemüht sie sich um eine starke Bindung der Hanse an eine Reihe von Städten der Ukraine. Die Ukrainische Hanse-Initiative ist ein Wegweiser zu Wissen und Erfahrung der Hanse und plant die Eröffnung einer Hanse-Universität in der Ukraine.

Literatur

1. Подалаяк Н.Г. (2009) Могутня Ганза. Комерційний простір, міське життя і дипломатія XII-XVII століть. К. : Темпора. 360 с.
2. Приходько Ю. (2018) Впливи Магдебурзького права на економічні зв'язки українських земель з Німецькою Ганзою. Емінак: науковий щоквартальник. № 4, т. 2.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-MKfpgoe-2022.29>

УДК 378.091.3:81'25:811.112.2

*Паршикова О.
Київський національний лінгвістичний університет*

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ТА ФІЛОЛОГІВ ДО НАПИСАННЯ НАУКОВИХ РОБІТ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ

З метою забезпечення підготовки майбутніх перекладачів та філологів до написання наукових робіт німецькою мовою нами було розроблено курс за вибором «Основи академічного письма німецькою мовою», який викладається з цього року на факультеті германської філології Київського національного лінгвістичного університету у п'ятому семестрі. Мета курсу – формування у студентів бакалаврату професійної компетентності в академічному письмі німецькою мовою, підготовка до написання курсових робіт, рефератів, тез, анотацій та інших наукових текстів. До першочергових завдань курсу відносимо ознайомлення студентів з основними поняттями та ключовими проблемами академічного письма, кодексом академічної доброчесності, технологією, стратегіями та особливостями написання окремих видів академічного письма німецькою мовою; оволодіння студентами необхідними мовними засобами для обґрунтування наукової теми, аналізу концепцій вчених, аргументації власних ідей, систематизації матеріалу; формування мотивації та

умінь студентів розуміти та створювати тексти основних видів академічного письма німецькою мовою.

Проблемам навчання студентів академічного письма як українською, так і іноземними мовами присвячується останнім часом досить велика кількість публікацій (В.І.Астахова, А.Є.Болдирева, І.В.Раєвська; С.К.Ревуцька, В.М.Зінченко; Н.Burchert, S.Sohr, E.Grieshammer; Ch.Spengeletc.). У навчальні плани багатьох закладів вищої освіти вводять курси за вибором, призначені в основному для підготовки студентів-магістрантів до написання магістерських робіт. Проте ми вважаємо, що формування професійної компетентності в академічному письмі іноземною мовою має розпочинатись набагато раніше, а саме вже на третьому курсі перед написанням студентами курсових робіт. У цьому зв'язку вважаємо актуальним описати наш перший досвід викладання вище згаданого курсу за вибором.

Курс «Основи академічного письма німецькою мовою» розрахований на 30 навчальних годин, у тому числі 4 лекційних та 26 практичних занять. На першій лекції курсу передбачено ознайомлення студентів з основними вимогами до написання академічних текстів різних жанрів та видів, їхньою структурою та змістом, характерними особливостями наукового стилю, типовими лексико-граматичними засобами. На другій лекції висвітлюються принципи академічної доброчесності, способи перевірки текстів на плагіат, правила цитування, вимоги до оформлення списку використаних джерел та додатків, прийоми компресії первинного тексту та інші теоретичні питання.

У практичній частині курсу розширюються базові теоретичні знання студентів про стиль та засоби академічного письма різних жанрів та видів, формуються професійні уміння написання окремих частин курсової роботи і таких наукових робіт, як доповіді, реферати, анотації, тези.

Перше практичне заняття присвячено особливостям академічного стилю письма, зокрема таким як висока інформаційна щільність, абстрактність, об'єктивність, логічність, точність, орієнтація на факти, дотримання уніфікованої термінології, наявність визначень та аргументованих посилань, а також лексико-граматичним засобам вираження причинно-наслідкових співвідношень, формулювання обґрунтування, аргументації, порівняння, протиставлення, оцінки результатів дослідження тощо. Після обговорення теоретичного матеріалу студенти отримують зразки оригінальних наукових текстів німецькою мовою, зокрема окремих частин бакалаврських робіт студентів університетів Німеччини, читають, підкреслюють та аналізують відповідні мовленнєві засоби.

Метою другого практичного заняття є привернення уваги студентів до читання і розуміння наукової літератури та формування умінь коротко викладати зміст прочитаних публікацій за допомогою методу компресії тексту. Компресія тексту сприяє більш глибокому розумінню тексту і необхідна при написанні студентами рефератів, анотацій та курсових робіт. Студенти-філологи отримують завдання прочитати автентичні наукові твори німецькою мовою, студенти-перекладачі – українською мовою, виділити ключові слова і фрази та стисло відобразити зміст публікації німецькою мовою за допомогою наданих їм стандартних виразів, наприклад: **Die Monographie konkretisiert das Prinzip ... Die Arbeit analysiert verschiedene Ansätze ... Der Artikel fasst die Erfahrungen ... zusammen.**

На третьому практичному занятті ми мотивуємо студентів до самостійного вибору теми дослідження та навчаємо їх писати Expose або обґрунтування в українському науковому вимірі. З цією метою повторюються відповідні граматичні конструкції, зокрема каузальні речення, опрацьовуються необхідні лексичні одиниці, аналізується структура і зміст запропонованого автентичного зразка обґрунтування теми. У якості самостійної позааудиторної роботи студенти отримують завдання написати частину обґрунтування, в якій вони формулюють мету їхнього дослідження та аргументують його актуальність німецькою мовою.

Кожне подальше практичне заняття присвячено формуванню умінь написання одного із видів академічного письма або певного розділу курсової роботи та опрацюванню необхідних для цього лексико-граматичних засобів. Слід відмітити, що німецькими науковцями відібрано досить великий репертуар стандартних фраз для формулювання цілої низки комунікативних намірів у наукових текстах, так званих Formulierungshilfen, наприклад: https://www.goethe-university-frankfurt.de/66869282/A13_Formulierungshilfen.pdf .

Особлива увага приділяється засвоєнню студентами способів типового для наукового стилю безособового формулювання висловлювань, наприклад, пасивних конструкцій, речень з неозначено-особовим займенником *man* та безособовим *es* та ін., формуванню умінь робити посилання у тексті і оформляти список використаної літератури.